**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO :** 2022/312
**KARAR NO :** 2022/551
**KARAR TR :** 31/10/2022

**ÖZET:** Amme alacağıyla ilgisi olmayan ve muvazaa nedeniyle tapu iptaline karar verilen taşınmazın önceki maliki gözüken amme borçlusu hakkında uygulanan hacizlerin kaldırılması istemiyle açılan davada, taşınmaz mülkiyetiyle ilgili uyuşmazlığın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacı :** S. R
**Vekili :** Av. O. G
**Davalı :** Bodrum Vergi Dairesi Müdürlüğü
**Vekili :** Av. M. K

**I. DAVA KONUSU OLAY**

1. Davacı vekili, davacı tarafından temlik alınan taşınmazın muvazaa yoluyla dava dışı üçüncü kişilere devri nedeniyle açılan tapu iptal ve tescil davası sonucunda taşınmazın davacı adına takyidatsız şekilde tesciline hükmedilmesine rağmen, dava açıldıktan sonra vergi idaresinin amme alacağından kaynaklı hacizleri nedeniyle tapu devri ve tescil işlemlerinin tamamlanamadığından bahisle hacizlerin kaldırılması istemiyle adli yargı yerinde icra memur işlemini şikayet davası açmıştır.

**II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ**

**A. Adli Yargıda**

2. Bodrum 2. İcra Hukuk Mahkemesi 04/09/2020 tarihli ve E.2020/53, K.2020/311 sayılı kararı ile, *"uyuşmazlığın memur işlemini şikayet davası yoluyla çözülemeyeceği, genel mahkemelerde açılacak mülkiyet hakkına dayalı davada çözümlenmesi gerektiği"* gerekçesiyle, davanın reddine karar vermiştir. Bu karar, davacı tarafça istinaf edilmiştir.

3. İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 12. Hukuk Dairesi 09/07/2021 tarihli ve E.2020/2167, K.2021/1726 sayılı kararı ile, *"6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan işlemlere yönelik şikayetlerin idari işlem niteliğinde olduğu ve davada idari yargının görevli olduğu" g*erekçesiyle istinaf başvurusunun esastan kabulü ile istinaf konusu kararın kaldırılmasına ve yargı yolu yönünden karar verilmek üzere mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar vermiştir.

4. **Bodrum 2. İcra Hukuk Mahkemesi 04/03/2022 tarihli ve E.2022/127, K.2022/180 sayılı kararı**ile, *"6183 sayılı Kanun'un 58/1.maddesi gereğince davada vergi mahkemesinin görevli olduğu"* gerekçesiyle davanın görevsizlik nedeniyle reddine karar vermiştir. Bu karar, istinaf edilmeksizin 01/04/2022 tarihinde kesinleşmiştir.

5. Davacı vekili, bunun üzerine idari yargı yerinde iptal davası açmıştır.

**B. İdari Yargıda**

6. **Muğla Vergi Mahkemesi 21/04/2022 tarihli ve E.2022/198 sayılı kararı** ile, *"davaya konu taşınmaz mülkiyetiyle ilgili uyuşmazlıkta adli yargının görevli olduğu"* gerekçesiyle 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı merciinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiş, 25/04/2022 tarihli üst yazı ile adli ve idari yargı yerleri dava dosyalarını Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir.

**III. İLGİLİ HUKUK**

**Mevzuat**

7. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun'un, 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

*" Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunur."*

8. Bu Kanun'un *"Haciz"* başlıklı 62. maddesi şöyledir:

*"Borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tesbit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarı tahsil dairesince haczolunur.*

*Maliye Bakanlığı amme alacaklarının takibinde haczolunacak malların tespiti amacıyla yapılacak mal varlığı araştırmasının şekli, alanı ve kapsamı ile araştırma yapılacak amme alacaklarının türü ve tutarını belirlemeye yetkilidir. Bu yetki alacaklı amme idaresi itibarıyla da kullanılabilir.*

*Borçlu tarafından başkasının olduğu beyan veya üçüncü şahıs tarafından ihtiyaten haciz veya istihkak iddia edilmiş bulunan malların haczi en sonraya bırakılır.*

*Ancak haczolunan gayrimenkul artırmaya çıkarılmadan, borçlu, borcun itfasına yetecek menkul mal veya vadesi gelmiş sağlam alacak gösterirse gayrimenkul üzerinde haciz baki kalmak üzere gösterilen menkul veya alacak da haczolunur.*

*Şu kadar ki, bu suretle mahcuz kalan gayrimenkulün idare ve işletmesine ve hasılat ve menfaatlerine tahsil dairesi müdahale etmez. Tahsil dairesi alacaklı amme idaresi ile borçlunun menfaatlerini mümkün olduğu kadar telif etmekle mükelleftir."*

9. Aynı Kanun'un *"Borçlu elinde haczedilen mallara karşı istihkak iddiaları"* başlıklı 66. maddesi şöyledir:

*"Borçlu, elinde bulunan bir malı üçüncü şahsın mülkü veya rehni olarak gösterdiği yahut üçüncü bir şahıs tarafından o mal üzerinde mülkiyet veya rehin hakkı iddia edildiği takdirde, haczi yapan memur bunu haciz zaptına geçirir. Keyfiyet, iddia borçlu tarafından yapılmışsa üçüncü şahsa, üçüncü şahıs tarafından yapılmışsa borçluya bildirilir.*

*Tahsil dairesi, haciz zaptını aldığı tarihten itibaren 7 gün içinde iddiayı reddetmediği takdirde istihkak iddiasını kabul etmiş sayılır. Üçüncü şahıs, tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde itiraz etmediği takdirde istihkak iddiası dinlenmez.*

*İstihkak iddiası tahsil dairesince kabul edilmez veya borçlu tarafından istihkak iddiasına itiraz edilirse, 7 gün içinde mahkemeye müracaat etmesi lüzumu tahsil dairesince üçüncü şahsa bildirilir. Müddetinde dava açılmadığı takdirde istihkak iddiasından vazgeçilmiş sayılır."*

10. Aynı Kanun'un *"İstihkak iddiaları ile ilgili diğer hükümler"* başlıklı 68. maddesi şöyledir:

*"İstihkak davalarına bakmaya haczi yapan tahsil dairesinin bulunduğu mahal mahkemesi salahiyetlidir. İstihkak davaları diğer işlere takdimen görülür.*

*Davacı takibin tehirini istediği takdirde kendisinde mevcut delillerin mahiyetine göre ve muhtemel zarara karşı kafi teminat alınmak suretiyle takibin tehirine mahkemece karar verilebilir.*

*İstihkak davası üzerine takibin tehirine karar verilir ve neticede dava reddolunursa, dava mevzuunu teşkil eden mahcuz malın değerinin % 10 u tutarında tazminat hükmolunur."*

11. Bu Kanun'un *"Gayrimenkul malların, gemilerin haczi"* başlıklı 88.maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

*"Her türlü gayrimenkul malların, gemilerin haczi sicillerine işlenmek üzere haciz keyfiyetinin tapuya veya gemi sicillerinin tutulduğu daireye tebliğ edilmesi suretiyle yapılır. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirileri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligatlara elektronik ortamda cevap verilebilir. Elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."*

12. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun *"Tasarruf yetkisinin kısıtlanmasında şerhler"* başlıklı 1010. maddesi şöyledir:

*"Aşağıdaki sebeplere dayanan tasarruf yetkisi kısıtlamaları, tapu kütüğüne şerh verilebilir:*

*1. Çekişmeli hakların korunmasına ilişkin mahkeme kararları,*

*2. Haciz, iflâs kararı veya konkordato ile verilen süre,*

*3. Aile yurdu kurulması, artmirasçı atanması gibi şerh verilmesi kanunen öngörülen işlemler.*

*Tasarruf yetkisi kısıtlamaları, şerh verilmekle taşınmaz üzerinde sonradan kazanılan hakların sahiplerine karşı ileri sürülebilir."*

13. 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Vergi Mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesi şöyledir:

*"Vergi mahkemeleri:*

*a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları,*

*b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları,*

*c) Diğer kanunlarla verilen işleri,*

*Çözümler."*

**IV. İNCELEME VE GEREKÇE**

**A. İlk İnceleme**

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 31/10/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Vergi Mahkemesince dosya ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

**B. Esasın İncelenmesi**

15. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, davacı tarafından temlik alınan taşınmazın muvazaa yoluyla dava dışı üçüncü kişilere devri nedeniyle açılan tapu iptal ve tescil davası sonucunda taşınmazın davacı adına takyidatsız şekilde tesciline hükmedilmesine rağmen, dava açıldıktan sonra vergi idaresinin amme alacağından kaynaklı hacizleri nedeniyle tapu devri ve tescil işlemlerinin tamamlanamadığından bahisle hacizlerin kaldırılması istemiyle açılmıştır.

17. Dosyanın incelenmesinden, davacının taşınmaz satış vaadi ile kat karşılığı inşaat sözleşmesi kapsamında satın aldığı Muğla İli, Bodrum İlçesi, .... Mahallesi, .... Mevkii, .... ada ve ... parsel sayılı bağımsız bölümün muvazaa yoluyla üçüncü kişilere devri sonrası tapu iptali ve adına tescili istemiyle açtığı davanın Bodrum 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 20/06/2019 tarihli ve E.2015/475, K.2019/154 sayılı kararı ile kabul edilip kesinleştiği, bu davadaki davalı şirketin vergi borçları nedeniyle taşınmaza haciz uygulandığı, davacının taşınmaz üzerindeki tasarruf yetkisinin 4721 sayılı Kanun'un yukarıda anılan 1010. maddesi kapsamında kısıtlandığı, davalı vergi idaresinin 6183 sayılı Kanun'a göre tesis ettiği haciz işlemine veya unsurlarına ya da amme alacağının esasına ilişkin bir uyuşmazlığın söz konusu olmadığı, dava konusunun da amme alacağı takibinin tarafı olmayan davacının mülkiyet hakkının korunmasına yönelik olarak haciz şerhinin kaldırılmasına ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

18. Anılan yasal düzenlemeler ve dosya kapsamına göre, davalı vergi idaresinin amme alacağının tahsili maksadıyla dava dışı üçüncü kişi aleyhine 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca tesis ettiği haciz işleminin, amme alacağının tarafı veya ilgilisi olmayan davacının haciz şerhi konulan ve adına kayıtlı olan taşınmaz üzerindeki mülkiyet hakkının korunmasına yönelik tapu kaydındaki haciz şerhlerinin kaldırılması istemiyle açılan taşınmaz mülkiyetiyle ilgili davanın adli yargı yerinde ve genel mahkemede çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Muğla Vergi Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Bodrum 2. İcra Hukuk Mahkemesinin 04/03/2022 tarihli ve E.2022/127, K.2022/180 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Muğla Vergi Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Bodrum 2. İcra Hukuk Mahkemesinin 04/03/2022 tarihli ve E.2022/127, K.2022/180 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

31/10/2022 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Muammer | Doğan | Eyüp | Muharrem |
| TOPAL | AĞIRMAN | SARICALAR | ÜRGÜP |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |